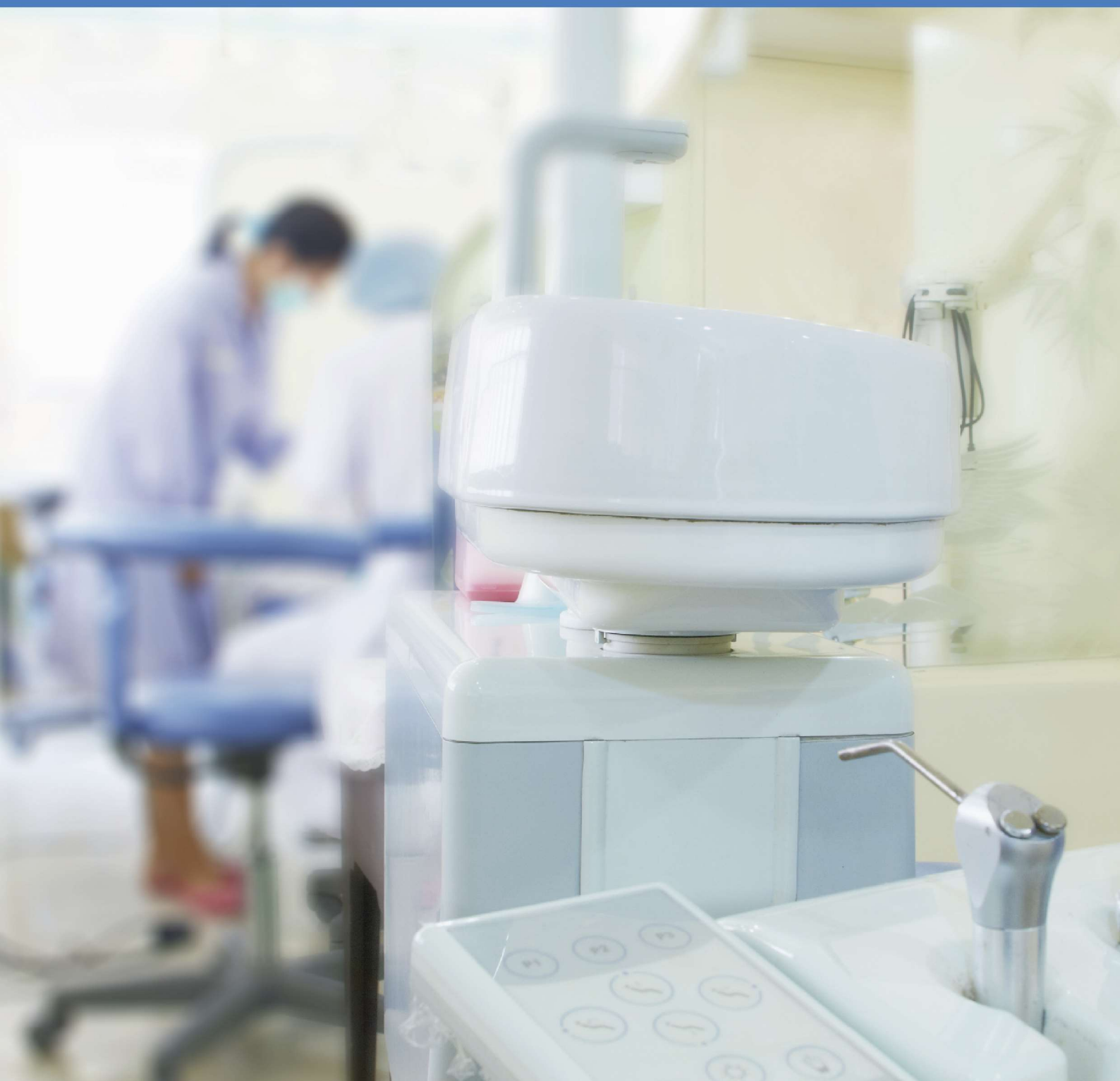

ÅRSBERETNING

for Tandskadeankenævnet

2019

Tandskadeankenævnets medlemmer pr. 1. januar 2019	3
Kapitel 1: Tandskadeankenævnet i 2019	4
1.1 Tandskadeankenævnets formål	5
1.2 Sammensætning af nævnet	5
1.3 Nævnets sagsbehandling	5
1.3.1 Tandskader adskiller sig fra andre patientskadesager	6
1.3.2 Faldende sagsbehandlingstid	
1.4 Nævnets aktivitet	7
1.5 Fokus på lave driftsomkostninger	7
Kapitel 2: Året 2019 i tal	8
2.1 Modtagne, afsluttede og verserende sager	9
2.2 Tandskadeankenævnets afgørelser	10
2.3 Oversigt over sagsbehandlingstiden	11

TANDSKADEANKENÆVNETS MEDLEMMER PR. 1. JANUAR 2019:

TANDSKADEANKENÆVNETS MEDLEMMER:

Formand: Claus Forum Petersen, dommer i Sø- og Handelsretten

Formand: Ulrik Finn Jørgensen, dommer ved Retten i Lyngby

Næstformand: Karen-Inger Bast, direktør i Patienterstatningen

Næstformand: Susanne Simonsen, sektionsleder i Ankenævnet for Patienterstatningen

Regitze Buchwaldt, ankenævnskoordinator i Forbrugerrådet

Tina Jønsson, repræsentant for Forbrugerrådet

Flemming Nielsen, konsulent i Danske Regioner

Lasse Sveistrup, juridisk konsulent i Danske Regioner

Arno Poulsen, tandlæge

Erling Kristensen, tandlæge

Jørn Lund Jepsen, tandlæge

Nina Bonding, tandlæge

Rasmus Kriegbaum, tandlæge

Torben Steen Schönwaldt, tandlæge

TANDSKADEANKENÆVNETS SEKRETARIAT

Mette Heegaard, direktør

Pia Lindholm, sekretariatsleder

Hanne Schwartz, nævnssekretær

TANDLÆGEFAGLIGE KONSULENTER

Lene Baad-Hansen, lektor, ph.d., dr. odont

Daniel Belstrøm, lektor, ph.d., dr. odont

Irene Dige, lektor, ph.d.

KAPITEL 1

TANDSKADEANKENÆVNET I 2019

1.1 TANDSKADEANKENÆVNETS FORMÅL

En væsentlig forudsætning for den særlige patienterstatningsordning på tandlægeområdet er, at retssikkerheden for de behandlede sager bliver den samme som i den øvrige del af sundhedssektoren, hvor afgørelser kan indbringes til Ankenævnet for Patienterstatningen. Tandskadeankenævnet er derfor sammensat og arbejder ud fra samme principper som Ankenævnet for Patienterstatningen.

Tandlægeforeningens Tandskadeerstatnings afgørelse af erstatningssager kan indbringes for Tandskadeankenævnet af patienten, tandlægen eller andre, der har retlig interesse i afgørelsen. Tandskadeankenævnet fungerer således som ankeinstans på helt samme måde, som Ankenævnet for Patienterstatningen fungerer for afgørelser truffet af den offentlige Patienterstatning. Tandskadeankenævnets afgørelser kan således også indbringes for domstolene.

1.2 SAMMENSÆTNING AF NÆVNET

Siden 1. april 2012 har Tandskadeankenævnet bestået af to nævn, der er ensartet sammensat, men fungerer selvstændigt. Nævnene er oprettet under hensyntagen til en ensartet og jævn fordeling af kompetencer og erfaring. For at sikre en ensartet praksis i de to nævn rokerer næstformændene samt to tandlæger for hvert nævn hvert andet år.

Hvert nævn består af følgende medlemmer:

- 1 formand, der skal være jurist og opfylde kravene til at kunne udnævnes til dommer
- 1 repræsentant fra Patienterstatningen eller Ankenævnet for Patienterstatningen (næstformænd)
- 1 repræsentant fra Forbrugerrådet
- 1 repræsentant fra Danske Regioner
- 3 tandlæger udpeget af Tandlægeforeningen

Deltagelse af repræsentanter fra Forbrugerrådet sikrer varetagelse af forbrugerinteresser og repræsentanter fra Danske Regioner varetager de erstatningspligtige myndigheders interesser. KL, tandlægeskolerne, Forsvarsministeriet og Kriminalforsorgen har dog i henhold til vedtægterne mulighed for at være repræsenteret, når sager fra deres område behandles. Repræsentanter fra Patienterstatningen og Ankenævnet for

Patienterstatningen sikrer ensartethed i afgørelserne i forhold til øvrige patientskader.

Tandskadeankenævnet havde i 2019 dommer Claus Forum Petersen og dommer Ulrik Finn Jørgensen som formænd. Desuden er lektor, ph.d., dr. odont. Daniel Belstrøm, lektor, ph.d., dr. odont. Lene Baad-Hansen og lektor, ph.d. Irene Dige ansat som odontologiske konsulenter i Tandskadeankenævnets sekretariat.

Formændene og næstformændene i de to nævn mødes med sekretariatet en til to gange om året for at drøfte eventuelle generelle problemstillinger samt for at sikre ensartet praksis i de to nævn.

1.3 NÆVNETS SAGSBEHANDLING

Fristen for indbringelse af klage over afgørelser truffet af Tandlægeforeningens Tandskadeerstatning er tre måneder. Der kan dog dispenseres herfra, når der foreligger særlige grunde hertil.

Sagsbehandlingen tager sigte på at tilvejebringe bedst mulig belysning af sagernes tandlægefaglige og juridiske aspekter. Endvidere lægges der vægt på, at sagerne kan blive afgjort hurtigst muligt, og at afgørelserne udformes på en måde, så de er forståelige både for tandlægerne og patienterne. Sagsbehandlingen er omfattet af de forvaltningsretlige regler, og der tilsigtes åbenhed og gennemskuelse for alle sagens parter.

Nævnet foretager en fuldstændig efterprøvelse af den afgørelse, der er påklaget. En klage behøver ikke at være begrundet, men normalt vil det være angivet, hvad klageren ønsker at opnå med klagen. Nævnet er imidlertid ikke bundet heraf. Hvis nævnet f.eks. finder, at behandlingen har haft yderligere skadefølger end dem, afgørelsen omfatter, kan nævnet – uanset påstand herom eller ej – også tilkende erstatning herfor eller eventuelt hjemvise sagen og dermed sende sagen tilbage til Tandlægeforeningens Tandskadeerstatning til fornyet behandling. Nævnet kan omvendt også frakende patienten en tilkendt erstatning, selv om patienten har klaget med henblik på tilkendelse af yderligere erstatning. Hvis der f.eks. er tilkendt delvis erstatning for en tand, der mistes i forbindelse med en rodbehandling (f.eks. erstatning

for et implantat med fradrag for, hvad restaurering af tanden ville have kostet), og patienten klager over dette fradrag, kan resultatet blive, at nævnet vurderer, at tanden fra starten var ubehandlelig, således at der ikke foreligger en erstatningsberettigende skade.

I sager, hvor der ikke er tvivl, kan der træffes afgørelse af en formand. Dette omfatter navnlig sager, der alene vedrører rent juridiske spørgsmål (f.eks. om kravet er forældet), anmodning om genoptagelse af en tidligere afgjort sag og sager, hvor der er spørgsmål om dispensation fra overskridelse af klagefristen.

De fleste af de ankede afgørelser blev stadfæstet i nævnet. Andelen af afgørelser, der blev ændret/hjemvist i 2019 var 87 sager svarende til 28,3 % af de sager, som blev behandlet i nævnet.

Frem til 31. maj 2018 kunne Tandskadeankenævnet pålægge den skadevoldende tandlæge at indbetale et beløb, der svarer til udgifterne ved omgørelse af et mangelfuldt arbejde, som er gået tabt ved skaden, men hvor der ikke har været taget stilling til dette spørgsmål i afgørelsen (f.eks. fordi der ikke fandtes at foreligge en erstatningsberettigende skade).

Pr. 1. juni 2018 blev overenskomsten mellem Tandlægeforeningen og Danske Regioner opsagt og herefter er der ikke hjemmel til, at Tandskadeankenævnet kan træffe afgørelse om mangelsansvar. Tandskadeankenævnet vil dog i de sager, hvor der vurderes at være mangelfuldt arbejde, som har betydning for patientens udgifter i forbindelse med udbedring af skaden, foretage et fradrag for den skønnede værdi af det mangelfulde arbejde, idet denne udgift således må anses for at være forudbestående i forhold tandskadens indtræden.

1.3.1 TANDSKADER ADSKILLER SIG FRA ANDRE PATIENTSKADESAGER

Det er fortsat vurderingen, at et særskilt system til behandling af tandskadesager er en hensigtsmæssig ordning, fordi disse sager oftest adskiller sig væsentligt fra andre patientskadesager. Forskellen er navnlig, at tandskader tit kan udbedres, hvorfor erstatning for udgifterne hertil ofte er den eneste relevante erstatningspost.

Desuden er behandlingen – såvel den skadevoldende som den skadesudbedrende – ikke vederlagsfri. Patientens økonomiske situation efter skaden skal derfor sammenholdes med, hvad der skulle være betalt, hvis skaden ikke var sket. Denne problemstilling opstår sædvanligvis ikke ved skader på de offentlige sygehuse eller ved skader hos privatpraktiserende læger m.v., da patienterne her typisk ikke betaler direkte for behandlingen.

1.3.2 FALDENDE SAGSBEHANDLINGSTID

Den gennemsnitlige sagsbehandlingstid ved nævnet var i 2019 på 3,4 måneder, hvilket er særdeles tilfredsstillende set i forhold til de foregående år. Det er ligeledes et fald i forhold til 2018, hvor den var 4 måneder. Årsagen til faldet er hovedsageligt, at antallet af anker var faldende i 2018 og i de 4 første måneder af 2019. En stor del af sagsbehandlingstiden beror dog hovedsageligt på forhold, som nævnet og sekretariatet ikke har indflydelse på, herunder navnlig indhentelse af oplysninger, f.eks. journaler, røntgenbilleder m.v.

Antallet af verserende sager ved udgangen af 2019 var 117.

Nævnets afgørelser kan ikke indbringes for nogen administrativ myndighed, men kun for domstolene inden for en frist på 6 måneder fra afgørelsen. Der er ikke adgang til at anlægge sag mod tandlægen m.v. efter almindelige erstatningsregler, før muligheden for at opnå erstatning fra Tandlægeforeningens Tandskadeerstatning er fuldt ud afprøvet.

I 2019 verserede der 14 retssager mod Tandskadeankenævnet, hvoraf 2 blev afsluttet i 2019. I den ene sag fik nævnet medhold i, at udgifter til omgørelse af behandlingen og udskudt behandling ikke kan erstattes i henhold til loven. Den anden sag blev hævet af modparten efter modtagelse af Retslægerådets erklæring.

Flere oplysninger om Tandskadeankenævnet findes på tsan.dk Hjemmesiden indeholder bl.a. årsberetning, forretningsorden, lovgrundlag samt afgørelser.

Derudover traf Højesteret en delafgørelse i en fortsat verserende retssag, hvor Højesteret fastslog, at der før den 1. november 2016 ikke gjaldt en 6 måneders frist for indbringelse af Tandskadeankenævnets afgørelser for domstolene. Tandskadeankenævnet har på baggrund af dommen konkluderet, at nævnet i perioden 2004-2016 fejlagtigt har oplyst, at dette var tilfældet. Fejlen er derfor blevet berigtiget ved indrykning af annoncer i 2 landsdækkende aviser, samt på Tandskadeankenævnets hjemmeside.

1.4 NÆVNETS AKTIVITET

Nævnet har afholdt 14 møder i 2019 med gennemsnitligt 20 sager på hvert møde. Herudover blev 20 sager afgjort ved formandsafgørelse.

Sagerne til nævnet forberedes af sekretariatet, der gennemfører en høring af sagens parter over det, der fremkommer i forbindelse med klagen. Sagen forelægges derefter for en af nævnets odontologiske konsulenter, og på dette grundlag udarbejder sekretariatet en indstilling, der danner grundlag for drøftelser og beslutning i nævnet.

1.5 FOKUS PÅ LAVE DRIFTSOMKOSTNINGER

Det tilstræbes at holde omkostningerne så lave som muligt til nævnets funktion under hensyntagen til sekretariatets drift. Ankenævnet havde i 2019 et samlet budget på ca. 5,7 mio. kr., inklusive honorarer og administration.

KAPITEL 2

ÅRET 2019 I TAL

2.1 MODTAGNE, AFSLUTTEDE OG VERSERENDE SAGER

Nævnet modtog i alt 372 henvendelser i 2019. Disse var fordelt således; 333 nye anker, 27 anker - hvor der var truffet en ny afgørelse i 1. instans efter nævnets behandling - og 12 genoptagelsesansøgninger.

Nævnet traf i 2019 afgørelse i 307 sager. Af disse var 268 sager ikke tidligere behandlet af nævnet. Derudover blev der truffet afgørelser i 11 genoptagelsesansøgninger samt i 28 sager, hvor der var truffet en ny afgørelse i 1. instans. 14 af sagerne blev afsluttet ved formandsafgørelse svarende til 5% af årets afsluttede sager.

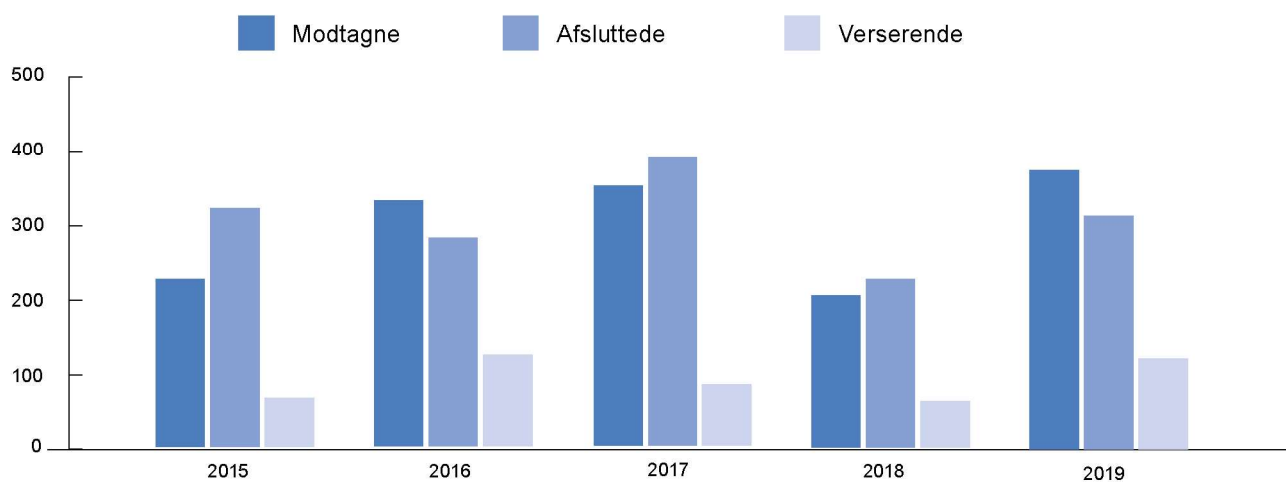
I forhold til 2018 var der en fordobling i antal af nye anker, mens stigningen af antallet af anker, hvor 1. instans har truffet en ny afgørelse, var på 80%. Derimod har der været et fald i antallet af genoptagelsesansøgninger svarende til 37%.

Der var 117 verserende sager ved udgangen af 2019.

FIGUR 1. FORDELING AF ANKESAGER DE SIDSTE 5 ÅR INKL. GENOPTAGELSESANMODNINGER

Oprettet år	MODTAGNE	AFSLUTTEDE	VERSERENDE
2015	226	320	67
2016	328	274	121
2017	349	390	80
2018	200	228	52
2019	372	307	117

FIGUR 2. FORDELING AF ANKESAGER DE SIDSTE 5 ÅR

2.2 TANDSKADEANKENÆVNETS AFGØRELSER

Af de 307 afsluttede sager i 2019 blev 188 afgørelser - svarende til 61% af de trufne afgørelser - stadfæstet.

Desuden blev 9 sager - svarende til 3% - hjemsendt til 1. instans.

I 78 sager blev afgørelsen ændret - svarende til 25% af afgørelserne.

12 sager blev henlagt - svarende til 4% af afgørelserne, og 20 sager blev afvist, da anken var modtaget for sent - svarende til 7% af afgørelserne

FIGUR 3. ANKENS RESULTAT I %

	2015	2016	2017	2018	2019
Afgørelsen stadfæstet	65	57	64	59	61
Afgørelsen ændret	25,5	29	21	23	26
Hjemsendt til 1. instans	0,5	1	3	1	2
Ophævet/henlagt	6	5	4	5	4
Afvist	3	8	8	12	7

Som det fremgår af tabellen, varierer forholdet mellem de stadfæstede og de ændrede afgørelser fra år til år. Umiddelbart er der ikke en entydig forklaring på denne variation.

Ca. 54% af de ændrede afgørelser vedrørte anerkendelsesgrundlaget, mens de øvrige ændrede afgørelser hovedsageligt vedrørte erstatningens størrelse. Den nærmere fordeling heraf fremgår af figur 4.

FIGUR 4. SKEMATISK OVERSIGT OVER ÆNDRERE AFGØRELSER I 2019

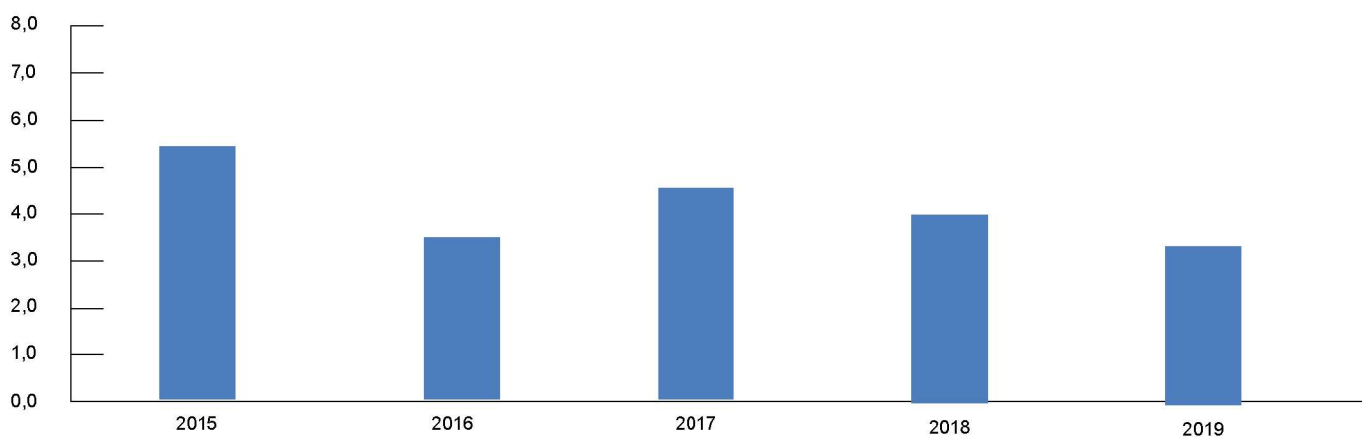
	Antal	Procent
Anerkendelsesgrundlag		
Ikke-skade til skade	29	33,3
Skade til ikke-skade	12	13,8
Ændret skadesomfang	6	6,9
Erstatningens størrelse		
Skadesudbedrende behandling	8	9,2
Helbredelsesudgifter	4	4,6
Fradrag	8	9,2
Svie og smerte	2	2,4
Tabt arbejdsfortjeneste	1	1,1
Méngodtgørelse	3	3,4
Øvrige		
Forældelse	3	3,4
Hjemvises til fornyet behandling i 1. instans	9	10,3
Ophævet	2	2,4

2.3 OVERSIGT OVER SAGSBEHANDLINGSTIDEN

FIGUR 5. SAGSBEHANDLINGSTID I AKKUMULERET % I MÅNEDER FRA ANKESAGENS STARTDATO TIL SAGS AFSLUTNING

Måneder	2015	2016	2017	2018	2019
<1	1,9	1,8	3,6	1,8	
<2	3,8	5,1	5,6	4,4	7,2
<3	6,6	15,0	12,6	18,0	44,0
<4	14,4	64,3	32,8	56,1	76,2
<5	39,7	84,0	69,0	82,0	91,2
<6	64,4	93,9	84,4	89,5	97,0
<9	91,6	99,0	98,0	95,6	99,0
<12	96,0	100,0	100,0	100,0	99,5
<18	100,0				100,0

FIGUR 6. GENNEMSITLIG SAGSBEHANDLINGSTID FORDELT PR. ÅR

Som det fremgår af tabellen har sagsbehandlingstiden i 2019 været på ca. 3,4 måneder, mens den var på 5,5 må-

neder i 2015, 3,5 måneder i 2016, 4,5 måneder i 2017 og 4 måneder i 2018. Årsagen til den lave sagsbehandlingstid skyldes primært faldet i antallet af anker modtaget i 2018 og de første 4 måneder i 2019.

Tandskadeankenævnet

Svanemøllevej 85, 2. sal
2900 Hellerup

Telefon: 3946 3400

web@tsan.dk

www.tsan.dk